

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องปฏิสัมพันธ์ระหว่างอายุกับอาชีพที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลสันป่าตอง อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนและวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง และอยู่ในพื้นที่ตำบลสันป่าตอง อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 3,325 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 6 ธันวาคม 2555) ซึ่งทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง และอยู่ในพื้นที่ตำบลสันป่าตอง อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 3,325 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 6 ธันวาคม 2555) โดยการกำหนดขนาดโดยใช้สูตร Yamane (1973 : 727) ได้กลุ่มตัวอย่าง 358 คน ซึ่งทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน ดังนั้น จึงได้กลุ่มตัวอย่าง 358 คน ผู้วิจัยจึงเพิ่มกลุ่มตัวอย่างอีก 5 คน เพื่อให้ได้สัดส่วนเท่า ๆ กันของตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา และได้กำหนดขนาดตัวอย่างเป็น 363 คน แทนค่าในสูตรได้ดังนี้

$$n = \frac{N}{1+Ne^2}$$

โดยกำหนดให้ n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = จำนวนประชากรทั้งหมด

e = สัดส่วนของความคลาดเคลื่อนที่ยอมให้เกิดขึ้นได้ (5%)

$$\text{แทนค่าในสูตรดังนี้ } n = \frac{3,325}{1+(3325 \times (0.05)^2)}$$

$$n = 357.0469$$

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในครั้งนี้ ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบโควตา (Quota Sampling)

ตารางที่ 1 กลุ่มตัวอย่างที่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างอายุกับอาชีพที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี

อาชีพ อายุ	เกษตรกร	รับจ้าง,พนักงานของ เอกชน	ข้าราชการ,พนักงานของรัฐ, ธุรกิจส่วนตัว	รวม
18 - 40 ปี	41	40	40	121
41 - 60 ปี	41	40	40	121
มากกว่า 60 ปีขึ้นไป	41	40	40	121
รวมทั้งสิ้น	123	120	120	363

พื้นที่ในการวิจัย มีจำนวน 12 หมู่บ้าน ผู้วิจัยนำแบบสอบถามเก็บข้อมูลครบทุกหมู่บ้าน ทุกช่วงอายุ และทุกอาชีพจำนวนเฉลี่ยเท่า ๆ กันทุกหมู่บ้าน ตามขนาดตัวอย่างที่คำนวณได้

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลสันป่าตอง อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม แบ่งเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ อายุ และอาชีพ เป็นคำถามแบบเลือกตอบ (Check List) มีจำนวน 2 ข้อ

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลสันป่าตอง อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม ประกอบด้วย

1. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision Making)
2. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ (Implementation)
3. การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ (Benefits)

4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล(Evaluation)

โดยแบบสอบถามมีลักษณะเป็นคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ โดยปรับปรุงเกณฑ์การประเมินดังนี้ รังสรรค์ สิงหะเลิศ (2551 : 172) ดังนี้

- ระดับ 4 หมายถึง การมีส่วนร่วมมากที่สุด
- ระดับ 3 หมายถึง การมีส่วนร่วมมาก
- ระดับ 2 หมายถึง การมีส่วนร่วมน้อย
- ระดับ 1 หมายถึง การมีส่วนร่วมน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลสันป่าตอง อำเภอ นาเชือก จังหวัดมหาสารคาม

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในประเด็นต่าง ๆ ตลอดจนวิธีการสร้างแบบสอบถาม
2. กำหนดขอบเขตคำถามให้ครอบคลุมกรอบแนวคิด วัตถุประสงค์ เพื่อให้ทราบถึงการมีส่วนร่วม เพื่อเป็นข้อมูลในการสร้างแบบสอบถามทั้งแบบสอบถามปลายปิดและปลายเปิด
3. ร่างแบบสอบถามให้ครอบคลุมเนื้อหาและตรงตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด

การหาคุณภาพของเครื่องมือ

1. นำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา ภาษา และการวัดผลประเมินผล โดยหาค่าความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยหาค่า IOC ตั้งแต่ 0.66 ขึ้นไปซึ่งให้ระดับความคิดเห็นในแบบสอบถาม ดังนี้ กรณีความเห็นของผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าไม่สอดคล้อง = -1, ไม่แน่ใจ = 0, สอดคล้อง = +1 ซึ่งผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ดังนี้

1.1 จำเอกทองสุข เป้งไชโย วุฒิการศึกษา รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาานนโยบายสาธารณะ (รป.ม.) มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ตำแหน่ง หัวหน้าสำนักปลัด องค์การบริหารส่วนตำบลสันป่าตอง อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

1.2 นางปทุมทิพย์ โคตุหา วุฒิการศึกษา ศีษษาศาสตรมหาบัณฑิต (ศศ.ม.) สาขา ภาษาไทย ตำแหน่งครู ค.ศ. 3 วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านปลาขาว อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา

1.3 นายศรราชู เขาว์ชาญ วุฒิการศึกษา การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) สาขา วัตผลการศึกษา ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านหนองแดงสมมิตร อำเภอนาเชือก จังหวัด มหาสารคาม เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านสถิติและวัดผล

2. ทำการตรวจสอบค่า IOC ได้ค่าระหว่าง 0.66 ถึง 1.00 จากนั้นนำแบบสอบถาม เสนอการปรึกษาจากที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณาความเหมาะสมอีกครั้ง

3. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับประชาชนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่องค์การบริหารส่วนตำบลสันป่าตอง จำนวน 40 คน โดย การหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อกับรวมทุกข้อ ด้วยค่าสัมประสิทธิ์สัมพันธ์อย่างง่าย ได้ค่า ระหว่าง 0.20 ถึง 1.00 และหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับด้วยค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค(Cronbach) ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ .9391

4. นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์แล้วนำไปเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ถึงกำนัน หรือผู้ใหญ่บ้านแต่ละหมู่บ้าน จำนวน 12 หมู่บ้านขององค์การบริหารส่วนตำบลสันป่าตอง เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่สุ่มได้

2. ผู้วิจัยดำเนินการแจกแบบสอบถามและเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเองจน ครบตามจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

3. รวบรวมแบบสอบถามทั้งหมดมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแล้ว นำมาวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลประมวลผล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป ใช้สถิติ ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

2. การวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี ขององค์การบริหารส่วนตำบลสันป่าตอง อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม ใช้การหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) กำหนดค่าเฉลี่ยและแปลความหมายของค่าเฉลี่ย โดยอาศัยการปรับปรุงเกณฑ์ของรังสรรค์ สิงหะเลิศ (2551 : 172) โดยการใช้สูตรดังนี้

$$\begin{aligned} \text{ค่าเฉลี่ย} &= \frac{\text{ค่าสูงสุด} - \text{ค่าต่ำสุด}}{\text{จำนวนช่องที่ต้องการ}} \\ &= \frac{4-1}{4} \\ &= \frac{3}{4} \\ &= 0.75 \end{aligned}$$

แปลผลคะแนนเป็นดังนี้

ค่าเฉลี่ย 3.16-4.00 หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วมมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 2.41-3.15 หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วมมาก

ค่าเฉลี่ย 1.76-2.40 หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วมน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.75 หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วมน้อยที่สุด

3. การวิเคราะห์ปฏิสัมพันธ์ระหว่างอายุกับอาชีพที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลสันป่าตอง อำเภอ นาเชือก จังหวัดมหาสารคาม โดยใช้ F-test (Two-Way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างหรือพบปฏิสัมพันธ์จะทำการทดสอบรายคู่

ด้วยวิธีการของ LSD (Least Significant Different)

4. การวิเคราะห์ข้อเสนอแนะ ผู้วิจัยใช้การอธิบายเนื้อหา ซึ่งเป็นคำถามปลายเปิด ใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) แล้วนำเสนอเชิงพรรณนา